

Reflecții camerale - Matei Ioachimescu și Alfredo Ovalles

nume unisex care semnifică dualitatea „jay-jaya” – masculin-feminin, reprezentând păzitorii intrării în tărâmul paradisiac), mi se pare interesant de subliniat faptul că, în seara de marți, 15 noiembrie, derulată în incinta Palatului Cantacuzino, ei au optat pentru un repertoriu care să reprezinte generații diferite de autori, marcând, ca parcurs temporal între data nașterii celui mai în vârstă și celui mai tânăr dintre creatori, peste patru decenii de experiență componistică (!).

În decursul recitalului intitulat inspirat „FRAGMENTE DE VIOLONCEL”, Paul Rogojină, Eric Ewazen, Laura Ana Mânzat, Aurelian Băcan și Mariela Rodriguez au jalonat, fără îndoială, orizonturi stilistice clar personalizate, pe care membrii **Duo-ului Jaya** le-a pus în lumină cu o sensibilitate elegantă, filtrându-le prin propria disponibilitate intelectual-afectivă. Conturul predominant liric al *Evocărilor – II* pentru violoncel solo aparținând lui Paul Rogojină a deschis drumul – în interpretarea subtilă a lui Mircea Marian – către reflecția nostalgică a unui modalism de filiație folclorică din *Fragmentul de jurnal* pentru două violoncele și pian al Laurei Mânzat – în versiunea instrumentală care a alăturat Ellei Bokor pe talentatul său elev Valentin Dimitrie Simion dar și pe pianistul Iulian Ochescu – pentru ca, ulterior, traseul interpretativ să continue într-o ambianță neoclasică tipic americană cu amplul *Trio* pentru trompetă, violoncel și pian de Eric Ewazen, redat cu acuratețe și dezinvoltură de către aceiași Ella Bokor și Iulian Ochescu, în dialog, de această dată, cu trompetistul Sergiu Cârstea.

Foto: Marius Văjloaica

Pentru finalul programului, **Duo-ul Cello Jaya** a adus pe scenă două lucrări dedicate recent acestei formații de către Aurelian Băcan – „*Frumoasa și Bestia*”, piesă înregistrată cu ocazia lansării primului CD „*Tales of Duo Cello Jaya*” – și Mariela Rodriguez – „*Swich on - Swich off*”, partitură compusă special în cadrul Internationale Sommerakademie 16–Austria, prin intermediul căreia duo-ul a obținut „*Isa 16 Just Composed Prize*”; și dacă prima din cele două a întruchipat o construcție monostructurală ce schițează aluziv, ușor sarcastic, trăsăturile sonore dominante ale celor două caractere menționate în titlu, cea de-a doua a propus un discurs antinomic nuanțat alternativ în termenii preponderenței melodice / ritm, valorificat dinamic și motoric cu o maleabilitate remarcabilă de către Ella Bokor și Mircea Marian.

Demonstrând o sincronicitate aproape perfectă a intențiilor pe care le-au reliefat cu un fin simț al comunicării artistice, cei doi violonceliști au configurat astfel, în încheierea seriei, portretul unei formații omogene cu multiple virtuți expresive și capacitate de a se reformula în diverse componente, benefică unei mult mai vaste deschideri repertoriale. Am aplaudat și această versatilitate, ca o notă distinctă a recitalului lor, sperând, în continuare, într-o constanță a prezenței celor doi instrumentiști pe cât mai multe podiumuri de concert din România.

Loredana BALTAZAR

În top printre instrumentele „la modă” în peisajul muzical contemporan, flautul își demonstrează fără întrerupere puterea de seducție asupra creatorilor, rămânând o sursă generoasă a multiplelor tentative de explorare fonică; potențial asociat stărilor onirice dar și fluctuațiilor temperamentale, acest instrument aparent delicat are capacitatea de a sugera o incredibilă forță telurică, totul depinzând de harul compozitorului dar și de cel al interpretului implicat în ispititorul proces al alchimiei sonore.

Flautistul Matei Ioachimescu face parte din acea categorie a muzicienilor pronunțat non-conformiști pentru care libertatea de exprimare reprezintă însuși motorul ce-i animă multiplele resurse interpretative. Fan Jimi Hendrix, Pink Floyd și Dream Theater, dar și „Ambasador al Integrării 2015” din partea Secretariatului de Stat austriac (titlu acordat pentru calitatea deosebită a proiectelor sale), Matei Ioachimescu reunește, în plan interpretativ, caracteristicile expresivității clasice cu policromia demersului contemporan pe care-l re-crează, aplicând filtrul propriei personalități.

Dacă în primăvara acestui an, flautistul român alături de pianistul venezuelean Alfredo Ovalles au fost protagoniștii turneului național *La Vida Loca*, promovând la nivel spectacular muzică latino-americană din Venezuela, Argentina, Peru, Cuba și Brazilia, pentru recitalul din seara de 17 noiembrie programat în Aula Palatului Cantacuzino cei doi artiști au hotărât să execute lucrări care le-au valorificat experiența interpretativă deja acumulată, dar și un proiect sonor inedit precum *Jupiter Analogs* pentru pian, medii electronice și video al venezueleanului Jorge Sánchez – Chiong – un scenariu vizual-fonic tensionat, provocând o suită de reflecții asupra spectrului violenței care impregnează tacit mediul înconjurător. Întregul recital al celor doi muzicieni s-a derulat, de altfel, într-o penumbră capabilă să îngrădească tentația auditoriului de a admira – chiar și involuntar – caracteristicile decorative ale sălii, în favoarea concentrării exclusive asupra ritualului scenic.

Enumerarea celor patru lucrări românești incluse în repertoriul lui Matei Ioachimescu: *Origami cu mierle* semnate de Carmen Cârnelci și *Prințesa X* a lui Roman Vlad (dedicată sculpturii lui Constantin Brâncuși) – ambele pentru flaut solo, alături de *Cristalele Doinei Rotaru* și *Play* de Diana Rotaru – pentru flaut și pian, a prilejuit panoramarea unei serii de structuri arhetipale aparținente, la nivel profund, interferențelor dintre ethosul românesc și cel specific asiatic; reliefate cu inteligență, abilitate tehnică stăpânită cu totală degajare și un pronunțat spirit ludic de către cei doi parteneri ai discursului cameral, conexiunile interculturale au conturat un orizont fonic cu conotații complexe și nuanțe specifice, datorate migăloaselor arhitecturi stilistice ale partiturilor menționate. Mai presus

de arsenalul efectologic deja asumat la nivel conceptual, substanța muzicală a fost investită cu acea fluiditate care reflectă calitatea gestului interpretativ, Matei Ioachimescu și Alfredo Ovalles alegând să-și încheie programul cu o piesă dedicată lor de către compozitorul algerian Mario Forte, *Rock it (with your long hair)*, potențială probă de foc a virtuozității ritmice și omogenității dialogului instrumental, pe care cei doi l-au valorificat cu indubitabil profesionalism.

Loredana BALTAZAR

Orizonturi interpretative: Barrie Webb vs. Cătălin Oprețoiu

Ca o posibilă replică dată aceluia care și-au exprimat opinia de a coborî aprecierea actului de cultură la nivelul evaluării unui simplu bun de consum, unul din cele mai dense momente din parcursul festivalului “MERIDIAN – Zilele SNR-SIMC” a alăturat, în dimineața zilei de sâmbătă 19 noiembrie, doi interpreți de marcă ai dramaturgiei muzicale contemporane în recitaluri consecutive: trombonistul Barrie Webb și flautistul Cătălin Oprețoiu. Matinala călătorie sonoră, care a rezumat aproximativ jumătate de veac de muzică nouă, a început în ambianța spectaculară a Studioul de Operă și Multimedia al Universității Naționale de Muzică și s-a încheiat, cu câteva

continuare, versiunea în primă audiție românească pentru voce, trombon și mediu electroacustic a piesei *Never Ending* a adus-o alături de Barrie Webb pe autoarea acestei meditații sonore, Mihaela Vosgianian, în postura de a schița o punte cu reverberații senzuale între variatele opusuri din program. Universul specific brahmsian din *Intermezzo Op.119 No.1* pentru pian a fost redat cu naturalețe de către Mihai Măniceanu; i-a urmat explorarea atentă a traseului circular cu trimiteri ritualice din *Intermezzo-ul* pentru trombon al lui Katsuji Maeda și, ca reper final, configurarea serială a tablourilor de caracter din cele *Cinci piese* pentru trombon și pian de Ernst Krenek.

Propunând, la rândul său, o suită de patru lucrări ale căror expresii metaforice au fost puse în valoare cu o virtuozitate dezinvoltă, Cătălin Oprețoiu a readus în memoria auditoriului numele unor compozitori care ne-au părăsit anul acesta, precum Adrian Enescu (prin – *Irreversible*) și Thomas Beimele (printr-o partitură ce reflectă filonul arhetipal al creației lui Constantin Brâncuși – “*das tor*

des kusses”), celelalte două construcții stilistice fiind semnate de Martin Q Larsson (*Poly Grip*) și Jerzy Kornowicz (*Relation* pentru flaut alto). Deosebit de elocventă ca arsenal expresiv, performanța interpretativă a solistului a acoperit un spectru extins de atitudini, debutând cu cea dramatică, cvasi declamatorie, care a dominat fluxul sonor în cazul piesei lui Adrian

Enescu, trecând prin abordări minimalist-repetitive simptomatice creației lui Thomas Beimele, și reunind, într-o mixtură originală, teatralitatea ce amprentează enunțul muzical sinuos, discontinuu, al discursului elaborat de Martin Q Larsson, și factura epică evolutivă a materialului sonor utilizat în lucrarea lui Jerzy Kornowicz. Ajunși la finalul acestei lungi dimineți artistice, am apreciat capacitatea interpreților de a-și implica resursele creative în dificila decodare a fiecăreia din aceste partituri, iar răsplata aplauzelor oferite cu generozitate de către spectatori a confirmat pe deplin această apreciere.

Loredana BALTAZAR

GLOSĂ pentru vioară și pian de Nicolae Brânduș

În ultima zi a celei de a XII -a ediții a Festivalului Internațional MERIDIAN ne-am bucurat de încă o primă audiție absolută, semnată de compozitorul Nicolae Brânduș.

Un titlu incitant, o interpretare de excepție

“*Lucrarea GLOSA este, după cum menționează și titlul, un comentariu al unei lucrări anterioare interpretată de ansamblul Profil și denumită STUDII TRANSCENDENTALE. Materialul ideatic și muzical al acesteia a fost repus și retratat în actuala alcătuire instrumentală pentru vioară și pian într-o nouă ipostază căreia i s-au adăugat și anumite elemente scenice menite*

foto: Marius Văjoița

ore mai târziu, în sala George Enescu a aceleiași instituții.

În timp ce Cătălin Oprețoiu a optat pentru formula exclusiv solistică, Barrie Webb a fost însoțit, pe scenă, de către oboista Cristina Ordean, pianistul Mihai Măniceanu și compozitoarea Mihaela Vosgianian, creionând împreună cu aceștia un parcurs sonor încărcat de semnificații.

Pătrunzând în intimitatea subconștientului sub semnul deconstrucției proiecțiilor autolimitative care sufocă propriul ego, *De(s)figuration(s)* pentru trombon, oboi și bandă a propus, în primă audiție absolută, un spectacol instrumental original ce revelează, prin intermediul celor două personaje-voci – Barrie Webb, Cristina Ordean – și a “replicii” lor mute (personajul anonim care interacționează cu corpul pianului), procesul de inițiere a metamorfozei ființiale. Construind treptat matricea acestei schimbări, compozitorul Laurențiu Beldean a structurat instrumental înlocuirea disonanțelor purtătoare de conflict cu starea de Auzire, apoi, prin exercițiu, cu cea de Ascultare, conștientă și intensă, a stării “de prezență”, un demers pretențios susținut cu dăruire de către cei doi protagoniști. În